ADVIESDOCUMENT ARCHEOLOGIE

VIERUITERSTEN 24

TE MEIJEL

GEMEENTE PEEL EN MAAS

Archeologie

adviesdocument archeologie

Vieruitersten 24 te Meijel

Opdrachtgever	
Rapportnummer	17490.001
Versienummer[1]	1
Datum	28 oktober 2021
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600
Opsteller	
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	
Paraaf	

© Econsultancy bv, Swalmen
Foto's en tekeningen: Econsultancy bv, tenzij anders vermeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Econsultancy aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN: 2210-8777 (Analoog rapport)
ISSN: 2210-8785 (Digitaal rapport E-depot)

[1] Versie 1 betreft een rapport waarvan geen beoordeling van de bevoegde overheid is ontvangen, bij versie 2 is het rapport wel beoordeeld door de bevoegde overheid.

Administratieve gegevens plangebied		
Projectcode	17490.001	
Toponiem	Vieruitersten 24	
Opdrachtgever		
Gemeente	Peel en Maas	
Plaats	Meijel	
Provincie	Limburg	
Kadastrale gegevens	Gemeente Meijel, Sectie F, perceel 232 (ged.), 913 en 1597 (ged.)	
Omvang plangebied	Circa 2,65 hectare	
Coördinaten centrum plangebied	X: 190.525 Y: 374.450	
Bevoegde overheid	Gemeente Peel en Maas	
Deskundige namens de bevoegde overheid	ArchAeO Archeologische Advisering en Ondersteuning	
Beheer en plaats documentatie	Econsultancy, Swalmen	
Uitvoerder	Econsultancy,	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is onder meer gecertificeerd voor protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004 van de BRL SIKB 4000. Verder is Econsultancy lid van de Nederlandse Vereniging van Archeologische Opgravingsbedrijven (NVAO). De leden van de NVAO bieden kwalitatief hoogstaand archeologisch onderzoek. Het lidmaatschap is een waarborg voor kwaliteit en betrouwbaarheid. Tevens is Econsultancy aangesloten bij de Vereniging van Ondernemers in Archeologie (VOiA). De VOiA behartigt de belangen van meer dan 100 bedrijven in alle takken van de archeologie.

Betrouwbaarheid
Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving. Een booronderzoek wordt in het algemeen uitgevoerd door het steekproefsgewijs onderzoeken van de bodem, waardoor het, op basis van de resultaten van een booronderzoek, onmogelijk is garanties af te geven ten aanzien van de aan- of afwezigheid van archeologische waarden. In dit kader dient ook opgemerkt te worden dat geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Daar Econsultancy voor het verkrijgen van historische informatie afhankelijk is van deze bronnen, kan Econsultancy niet instaan voor de juistheid en volledigheid van deze informatie.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

1.1 Aanleiding tot het onderzoek en leeswijzer 1

2 QUICKSCAN 1

2.1 Doelstelling en onderzoeksvragen 1
2.2 Huidige situatie van het plangebied 1
2.3 Toekomstige situatie 2
2.4 Archeologische waarden 2
2.5 Beschrijving van het historische gebruik 2

3 CONCLUSIE EN ADVIES 4

LITERATUUR 5

BRONNEN 5

LIJST VAN TABELLEN

Tabel I. Geraadpleegd historisch kaartmateriaal

LIJST VAN AFBEELDINGEN

Figuur 1. Het plangebied op de topografische kaart
Figuur 2. Het plangebied op een luchtfoto
Figuur 3. Situering van het plangebied binnen de archeologische beleidskaart.
Figuur 4. Het plangebied op historische kaarten.

BIJLAGEN

Bijlage 1 AMZ-cyclus
Bijlage 2 Planontwerp

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding tot het onderzoek en leeswijzer

Econsultancy heeft in opdracht van een adviesdo-cument archeologie opgesteld voor de locatie Vieruitersten 24 te Meijel in de gemeente Peel en Maas (zie figuur 1 en 2). De initiatiefnemer wil het plangebied omvormen van een intensieve veehouderij naar een paardenhouderij.

Het archeologisch onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het plangebied en of deze door de voorgenomen bodemingrepen kunnen worden aangetast. Binnen het kader van de Erfgoedwet (juli 2016), voortvloeiend uit het Verdrag van Malta uit 1992, is men verplicht voorafgaand archeologisch onderzoek uit te voeren (zie bijlage 1).

2 QUICKSCAN

2.1 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het doel van de quickscan is om een beeld te geven van de archeologische verwachting het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Hiervoor wordt een inventarisatie gemaakt van bekende archeologische en historische kaarten. Aan de hand van deze inventarisatie wordt het archeologisch advies opgesteld.

Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- het Archeologische Informatie Systeem (ARCHIS);
- historisch kaartmateriaal;
- bouwhistorische gegevens;
- de recente topografische kaart (schaal 1:25.000);
- recente luchtfoto's;
- de archeologische verwachtingskaarten van de gemeente Peel en Maas;

2.2 Huidige situatie van het plangebied

Vigerend beleid

Sinds 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht. Het doel van deze wet is te voorkomen dat archeologische waarden uit het verleden verloren gaan. In deze wet zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het beheer van het bodemarchief binnen hun grondgebied. Voor een goed beheer van dit bodemarchief gebruikt de gemeente een archeologische beleidskaart. De archeologische beleidskaart geeft een gemeentebreed overzicht van bekende en te verwachten archeologische waarden. De kaart maakt inzichtelijk waar en bij welke ruimtelijke ingrepen een archeologisch onderzoek verplicht is en wordt als toetsingskader gebruikt voor ruimtelijke procedures.

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied Peel en Maas (2014). Volgens dit bestemmingsplan heeft het centrale deel van het plangebied een dubbelbestemming Waarde Archeologie 2. Volgens de bijbehorende planregels is archeologisch onderzoek hier noodzakelijk bij bodemingrepen groter dan 100 m^2 en dieper dan 40 cm beneden maaiveld. De rest van het plangebied heeft geen dubbelbestemming archeologie. Hiervoor zijn geen planregels vastgesteld.[2]

[2] Portaal voor Ruimtelijke Plannen.

De dubbelbestemming is afgeleid van de archeologische beleidskaart en de bijbehorende beleidsnota van de gemeente Peel en Maas. Volgens de beleidskaart (zie Figuur 3) ligt het centrale deel van het plangebied in een AMK-terrein van zeer hoge archeologische waarde of een cultuurhistorisch object met archeologische waarde, waarbij het voor het plangebied om een (cultuurhistorische) boerderij zou gaan. De rest van het plangebied ligt in een gebied met lage verwachting (waarvoor ook volgens de beleidskaart geen voorschriften tellen).[3]

Volgens de archeologische overzichts- en verwachtingenkaart van de gemeente Peel en Maas heeft het plangebied geheel een lage verwachtingswaarde, maar ligt binnen het plangebied historische Boerderij de Kwakvors (boerderij B 85).[4]

2.3 Toekomstige situatie

Het toekomstige gebruik/inrichting van het plangebied kan gevolgen hebben op het in-/ex-situ behoud van de archeologische waarde. In het plangebied is de bouw van een paardenhouderij gepland, bestaande uit verschillende gebouwen en mestkuilen ten noordwesten van de verharde weg en een paardrijdbak ten zuidoosten van de weg (zie bijlage 2). De geplande werkzaamheden kunnen tot gevolg hebben dat eventueel aanwezige archeologische waarden worden verstoord.

2.4 Archeologische waarden

Voor de uitkomst van het onderzoek is het van belang de bekende archeologische waarden (al dan niet volledig onderzocht) te beschrijven. Een belangrijke informatiebron is het landelijke ARCHeologisch Informatie Systeem (ARCHIS), dat beheerd wordt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE).[5] In dit systeem worden alle archeologische gegevens verzameld en via internet zijn deze door bevoegden te raadplegen. Er zijn in ARCHIS geen AMK-terreinen of vondstmeldingen bekend in een straal van 800 meter rond het plangebied.

2.5 Beschrijving van het historische gebruik

In het plangebied kunnen naast archeologische sporen ook historische relicten voorkomen die nog in het landschap zichtbaar zijn. Het gaat hierbij om historisch geografische relicten zoals nederzettingsvormen en wegen- en kavelpatronen. Veel van deze bewaard gebleven historische geografie geeft door de herverkavelingen in de tweede helft van de 20e eeuw een incompleet beeld van het historisch landschap. Historische kaarten van vóór de herverkaveling zijn een goede aanvulling op het huidige incomplete beeld.

[3] Sueur & Van Dijk, 2012 & 2015
[4] Sueur & Van Dijk, 2012 & 2015
[5] Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort.

Historisch kaartmateriaal

De situatie van het plangebied is op verschillende historische kaarten als volgt:

Tabel I. ***Geraadpleegd historisch kaartmateriaal***

Bron	Periode	Kaartblad	Schaal	Omschrijving plangebied	Bijzonderheden/directe omgeving
Militaire topografische kaart[6] (nettekening)	1850-1864	52	1:50.000	Nat veengebied	Molenbaan op 120 meter ten noordwesten van het plangebied al aanwezig als onverhard pad door de Peel.
Militaire topografische kaart (veldminuut)	1895	711	1:50.000	Nat veengebied	Kanaal van Deurne op 120 meter ten noordoosten van het plangebied gegraven.
Militaire topografische kaart (veldminuut)	1905	711	1:50.000	Nat veengebied	
Militaire topografische kaart (veldminuut)	1926	711	1:50.000	Nat veengebied	
Militaire topografische kaart (veldminuut)	1929	711	1:50.000	Veengebied is deels ontgonnen. Weg door het plangebied en verkaveling ten westen hiervan zijn aangelegd. Woning in het plangebied gerealiseerd.	Rest van het plangebied nog in gebruik als (deels natte) heide
Topografische kaart	1945	58B	1:25.000	Plangebied is verder verkaveld en bebouwd met woning en weg.	Kavels in het plangebied bestaan uit akker en nat grasland
Topografische kaart	1958	58B	1:25.000	Achter de woning is een kleine schuur gebouwd	Kavels in het plangebied bestaan uit akker en nat grasland
Topografische kaart	1967	58B	1:25.000	Agrarisch bedrijf uitgebreid	Rest van het plangebied akkerland en grasland.
Topografische kaart	1988	58B	1:25.000	Agrarisch bedrijf verder uitgebreid	-

Op basis van het beschikbare gedetailleerde historische kaartmateriaal blijkt dat het plangebied tot in de jaren '20 van de 20e eeuw onderdeel was van de natte veengebieden van de Peel. Nadat het gebied vanaf de jaren '20 werd ontgonnen is in eerste instantie de nog bestaande weg door het plangebied met daaraan een woonhuis gerealiseerd. De rest van het plangebied is in fasen ontgonnen tot akkerland en grasland. De rest van de bebouwing in het plangebied is op basis van de kaarten gebouwd tussen de jaren '50 en '80 van de 20e eeuw (zie figuur 4).

Bouwhistorische gegevens

Bij het raadplegen van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) van de bestaande bebouwing blijkt dat twee schuren in het plangebied in 1978 en 1982 zijn gebouwd, maar bij de woning en een vierde schuur staat opvallend genoeg 1900 als bouwjaar.[7] Bij het raadplegen van het gemeentelijk archief van de gemeente Peel en Maas (contactpersoon [redacted] blijkt dat er geen bouwdossiers bekend zijn van vooroorlogse bebouwing. Er bestaan überhaupt geen bouwdossiers van de voormalige gemeente Meijel van voor 1943. Wel zou de woning in het plangebied in 1953 opnieuw opgebouwd zijn, mogelijk na verwoesting in de Tweede Wereldoorlog. Mogelijk hebben de twee ge-

[6] Kadaster Topotijdreis (bron voor deze kaart en de hierop volgende kaarten in deze tabel).
[7] Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

bouwen in het plangebied een (standaard)datering 1900 gekregen omdat er geen bouwdossiers- en datum meer bekend zijn.

3 CONCLUSIE EN ADVIES

Op grond van de bekende gegevens is het volgende advies opgesteld: Op de archeologische verwachtings- en beleidskaarten heeft het plangebied landschappelijk gezien een lage verwachtingswaarde. Dit beeld wordt bevestigd door de historische kaarten die aangeven dat het plangebied tot in de jaren '20 van de 20e eeuw onderdeel was van de natte veengebieden van de Peel. Pas vanaf 1929 is het gebied ontgonnen en staat de eerste bebouwing in het plangebied vermeld. Deze woning, waarbij pas vanaf de jaren '50 aanvullende bebouwing is gerealiseerd, is op de archeologische verwachtingskaart aangemerkt als historische boerderij. Mogelijk hangt dit samen met de (waarschijnlijk foutieve) datering van 1900 die bij het Kadaster op deze woning en één van de schuren staat vermeld, mogelijk vanwege het ontbreken van een bouwjaar.

Aan de hand van deze gegevens is er overleg geweest met [redacted] archeologisch adviseur voor de gemeente Peel en Maas. Samen zijn we tot de volgende conclusie gekomen:

Zoals besproken, zit er iets 'scheef' in de waarneming op de archeologische verwachtings- en beleidskaarten. De boerderij lijkt wel als cultuurhistorisch object te zijn opgenomen, maar de 'archeologische' waarde ervan is twijfelachtig. Als de boerderij uit de jaren '30 (behalve een representatief voorbeeld van ontginningsboerderij uit begin 1900) geen verdere betekenis heeft (en waarschijnlijk in het nieuwe plan wordt gehandhaafd) is een nader archeologisch bureau- en booronderzoek niet nodig.

Bovenstaand advies is van Econsultancy, in overleg met de archeologisch adviseur voor de gemeente Peel en Maas. Wij willen de opdrachtgever erop wijzen dat dit advies nog niet betekent dat de bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit document zullen eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Peel en Maas), die vervolgens een besluit neemt.

Mochten tijdens graafwerkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen, dan dient hiervan melding te worden gemaakt conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet uit juli 2016 bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed[8]).

[8] Infodesk email: info@cultureelerfgoed.nl of tel: 033-4217456.

LITERATUUR

Sueur, C. en K.M. van Dijk 2012: *Archeologische Overzichts- en verwachtingsskaart gemeente Peel en Maas*, Past2Present-The Missing Link

Sueur, C. & K.M. van Dijk, 2015: *Gemeente Peel en Maas, Actualisatie Archeologische overzichts- en verwachtingskaart*. ACVU-HBS/Buro de Brug bv/The Missing Link.

BRONNEN

Archeologisch informatiesysteem Archis3, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), Amersfoort, oktober 2021.
https://archis.cultureelerfgoed.nl

Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), internetsite, oktober 2021.
http://bagviewer.kadaster.nl

Kadaster Topotijdreis; internetsite, oktober 2021.
http://www.topotijdreis.nl/

Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK); internetsite, oktober 2021.
https://pdokviewer.pdok.nl

Figuur 1. Het plangebied op de topografische kaart

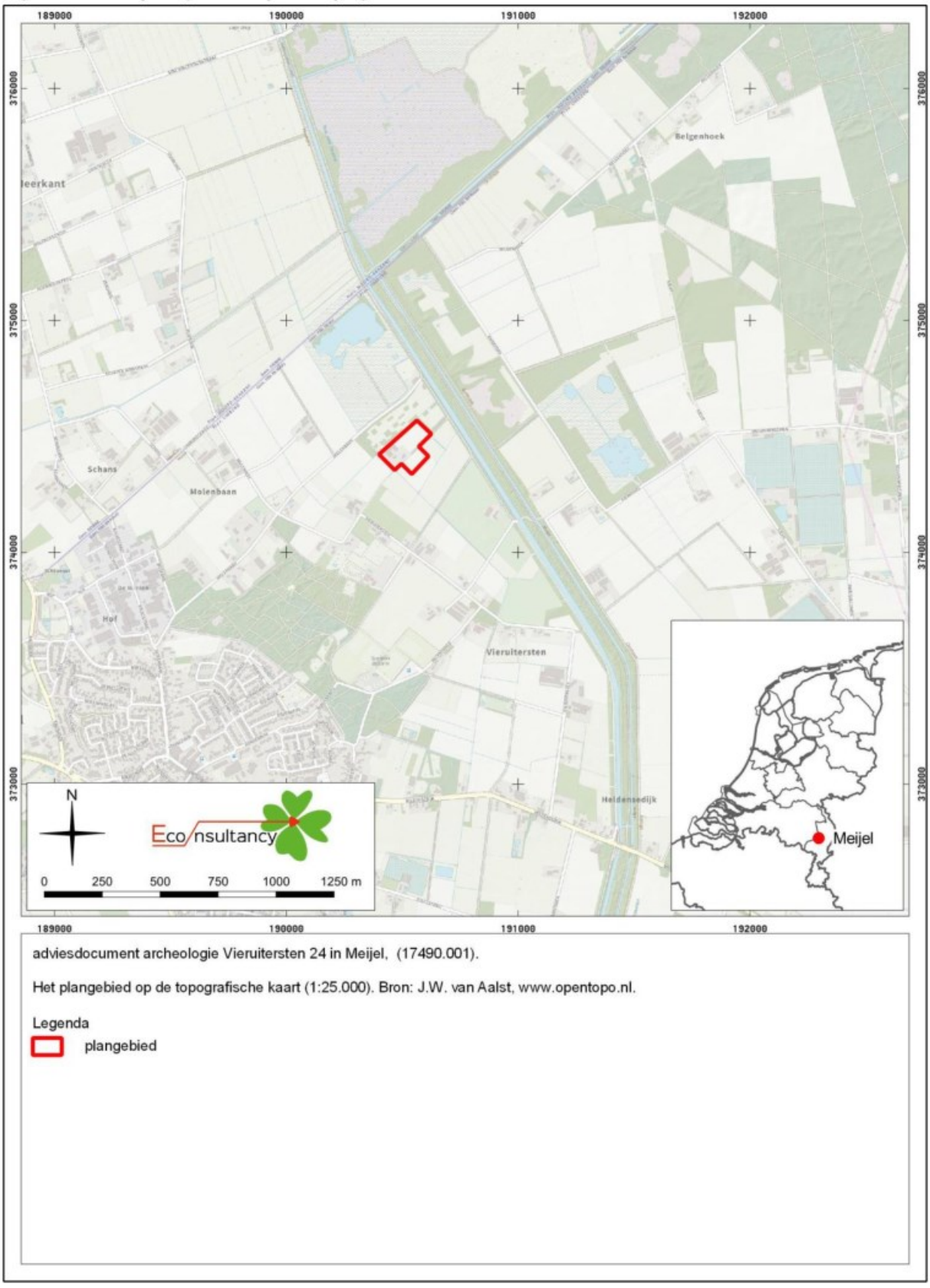

adviesdocument archeologie Vieruitersten 24 in Meijel, (17490.001).

Het plangebied op de topografische kaart (1:25.000). Bron: J.W. van Aalst, www.opentopo.nl.

Legenda

plangebied

Figuur 2. Het plangebied op een luchtfoto

adviesdocument archeologie Vieruitersten 24 in Meijel, (17490.001).

Het plangebied op een luchtfoto uit 2020. Bron: PDOK.

Legenda

plangebied

Figuur 3. Situering van het plangebied binnen de archeologische beleidskaart.

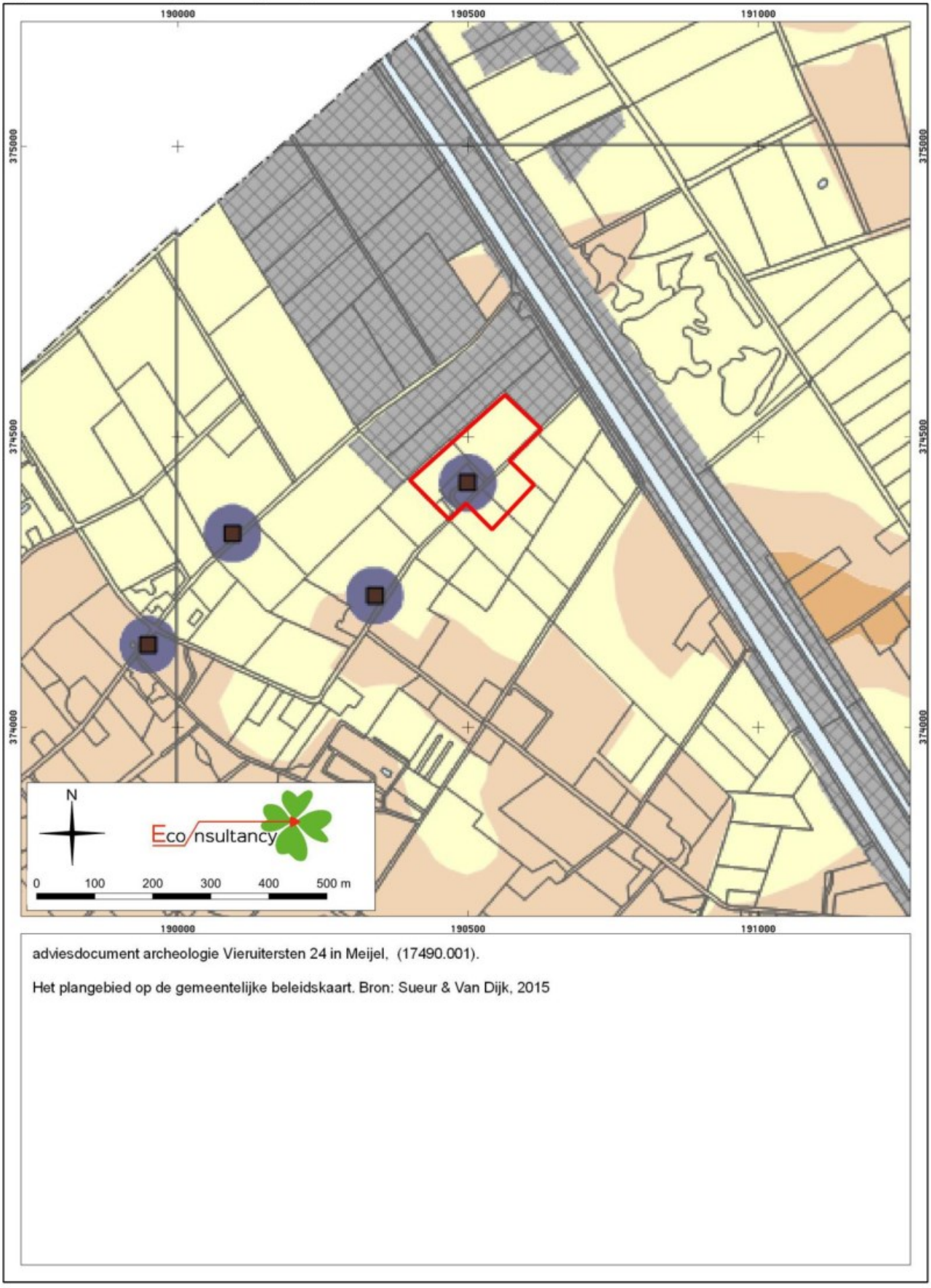

adviesdocument archeologie Vieruitersten 24 in Meijel, (17490.001).

Het plangebied op de gemeentelijke beleidskaart. Bron: Sueur & Van Dijk, 2015

adviesdocument archeologie Vieruitersten 24 in Meijel, (17490.001).

Legenda bij de gemeentelijke beleidskaart.

Legenda

plangebied

Waarde	Planologisch regime	Soort gebied
Waarde - archeologie - Helden - Schrames	Oppervlakte >50 m2	Helden - Schrames: middels opgraving vastgestelde hoge waarde; gemeentelijk handhavingsprotocol
Waarde - archeologie 1	Vergunning RCE (Monumentenwet 1988)	Van rijkswege door ministerie OCW (RCE) beschermd archeologisch terrein
Waarde - archeologie 2	Oppervlakte >100 m2	AMK-terreinen van zeer hoge archeologische waarde; cultuurhistorische objecten met archeologische waarde
Waarde - archeologie 3	Oppervlakte >100 m2	Overige AMK-terreinen en historische bewoningskernen
Waarde - archeologie 4	Oppervlakte >250 m2	Hoge archeologische verwachting
Waarde - archeologie 5	Oppervlakte >2500 m2	Middelhoge archeologische verwachting
Gebied met lage verwachting	Geen voorschriften, eventueel voorschrijven begeleiding door lokale deskundigen	Lage of onbekende archeologische verwachting
Ontgrond / onderzocht	Geen voorschriften	Verstoorde of archeologisch vrijgegeven gebieden

Legenda Overig

- Gemeentegrens
- Provinciaal archeologisch aandachtsgebied
- Boerderij (puntlocatie)
- Topografie (top10 vector)
- Water (top10 vector)

Figuur 4. Het plangebied op historische kaarten.

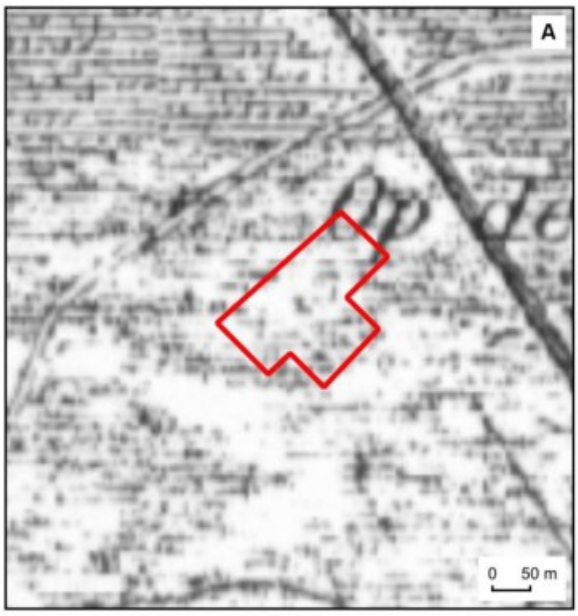

Situatie circa 1850. Bron: Topotijdreis.

Situatie circa 1925. Bron: Topotijdreis.

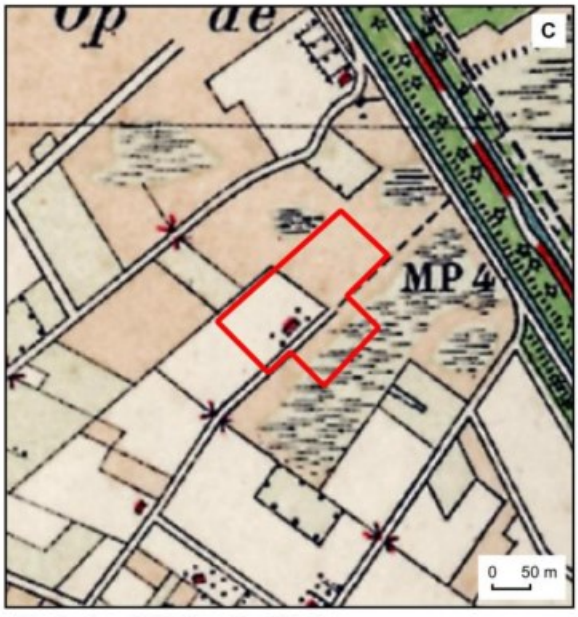

Situatie circa 1929. Bron: Topotijdreis.

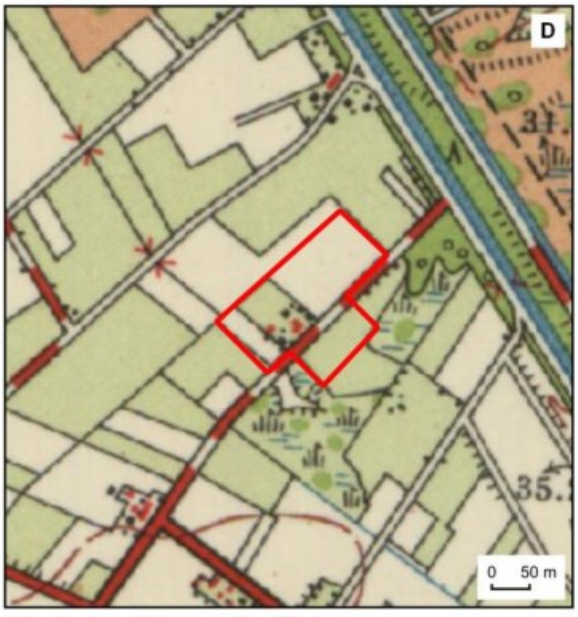

Situatie circa 1962. Bron: Topotijdreis.

adviesdocument archeologie Vieruitersten 24 in Meijel, (17490.001).

Het plangebied op historische kaarten uit de 19e en 20e eeuw eeuw.

Legenda

plangebied

Bijlage 1 AMZ-cyclus

Het AMZ-proces

Archeologisch onderzoek in Nederland wordt in het algemeen uitgevoerd binnen het kader van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ). Het gehele traject van de AMZ omvat een aantal stappen die elkaar kunnen opvolgen, afhankelijk van het resultaat van de voorgaande stappen. Om inhoudelijke, prijs- en planningstechnische redenen kan er soms voor gekozen worden om bepaalde stappen gelijktijdig uit te voeren. Bovendien kan, indien reeds voldoende gegevens bekend zijn, een stap worden overgeslagen. Elke stap eindigt met een rapport met daarin een advies voor de vervolgstappen. Na elke stap wordt er een besluit genomen door de bevoegde overheid, gemeente, provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek. Indien na een bepaalde stap blijkt dat geen nader vervolgonderzoek nodig is, wordt het archeologisch onderzoek afgesloten. Ook kan de bevoegde overheid besluiten dat een vindplaats van zo groot belang is, dat deze *in situ* behouden moet worden. Dan dienen de archeologische resten in de grond beschermd te worden door planaanpassing of planinpassing.

Het begint met het bepalen van de onderzoeksplicht. Gemeentelijke, provinciale en landelijke archeologische waardenkaarten geven aan of het plangebied in een gebied ligt met een archeologische verwachting. Indien dit het geval is, dan zal er in het kader van de planprocedure onderzoek verricht moeten worden om te bepalen of er archeologische waarden binnen het plangebied aanwezig zijn. Hiermee start de zogenaamde AMZ-cyclus (zie schema).

De eerste fase: Bureauonderzoek

Elk archeologisch onderzoek begint met een bureauonderzoek. Dit heeft tot doel het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het plangebied om tot een gespecificeerd verwachtingsmodel te komen, op basis waarvan een beslissing genomen kan worden ten aanzien van een eventuele vervolgstap.

De tweede fase: Inventariserend VeldOnderzoek (IVO)

Het doel van een IVO is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel. Het IVO moet informatie geven over de aan- of afwezigheid, de aard, het karakter, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Inventariserend Veldonderzoek; Booronderzoek en Veldkartering

Door een booronderzoek kan er een goede inschatting gemaakt worden van de kans op archeologische waarden (grondsporen en daarmee samenhangende voorwerpen). Bij het booronderzoek is een onderscheid aangebracht in een verkennende, karterende en waarderende fase. De verkennende fase heeft tot doel inzicht te krijgen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze. Op deze manier worden kansarme zones uitgesloten en kansrijke zones geselecteerd voor de volgende fasen. Tijdens de karterende fase wordt het onderzoeksgebied systematisch onderzocht op de aanwezigheid van archeologische vondsten of sporen. De waarderende fase sluit aan op de karterende fase. Het waarnemingsnet kan verdicht worden om de horizontale begrenzing, ligging en omvang van archeologische vindplaatsen vast te stellen.

Een veldkartering wordt uitgevoerd wanneer vondsten of sporen aan de oppervlakte worden verwacht en zichtbaar zijn op het moment dat het onderzoek uitgevoerd wordt. Dit type onderzoek bestaat uit het systematisch belopen van het maaiveld van het plangebied.

Inventariserend Veldonderzoek; Proefsleuven
Als uit vooronderzoek blijkt dat binnen het plangebied archeologische resten aangetroffen kunnen worden kan de bevoegde overheid beslissen tot een proefsleuvenonderzoek. Proefsleuven zijn lange sleuven van minimaal twee tot vijf meter breed die worden aangelegd in de zones waar in de voorgaande onderzoeksfase aanwijzingen voor vindplaatsen zijn aangetroffen. De KNA schrijft voor dat bij een dergelijk onderzoek minimaal 5% van het te verstoren gebied onderzocht dient te worden.

Variant archeologische begeleiding
Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen en indien proefsleuvenonderzoek door praktische redenen niet uitvoerbaar is, kan besloten worden tot proefsleuven variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

De derde fase: Opgraven
Indien de archeologische resten niet *in situ* bewaard kunnen blijven, maar wel van belang zijn voor de wetenschap, kan de bevoegde overheid besluiten over te gaan tot een opgraving. Het doel hiervan is volgens de KNA het documenteren van gegevens en het veiligstellen van materiaal van vindplaatsen om daarmee informatie te behouden, die van belang is voor kennisvorming over het verleden.

Variant archeologische begeleiding
Als het vooronderzoek niet voldoende informatie heeft opgeleverd om de archeologische waarde van de archeologische resten te bepalen, kan besloten worden tot een opgraving variant archeologische begeleiding van de sloop- of graafwerkzaamheden. Dit betekent dat archeologen bij het graafwerk aanwezig zijn om het werk te volgen en eventuele resten te documenteren. Wanneer tijdens de werkzaamheden vondsten (van hoge archeologische waarde) naar boven komen, die aanleiding geven tot nader onderzoek, kan alsnog besloten worden om tot een opgraving over te gaan.

Schema van de Archeologische Monumenten Zorg

Vergunningaanvraag/ruimtelijke ontwikkeling ▼ Toetsing aan archeologisch beleid (Gemeente, Provincie, Rijk)		
▼	►	Vergunningverlening indien geen onderzoek noodzakelijk wordt geacht.
Bureauonderzoek* (verzamelen gegevens en opstellen verwachtingsmodel) ▼ Besluit (door de bevoegde overheid op basis van resultaten)	►	Bij geen of geringe kans op aanwezigheid van archeologie. Einde onderzoek, vrijgeven voor functie (eventueel met bouwkundige voorwaarden). Ook kan besloten worden over te gaan op het begeleiden van de graafwerkzaamheden door archeologen.***
▼ Inventariserend veldonderzoek* ▼ ▼ Verkennend veldonderzoek Door middel van: - terreininspectie booronderzoek**	►****	Karterend veldonderzoek Door middel van: - oppervlaktekartering - booronderzoek** - proefsleuven***
▼ ▼***** Besluit (door de bevoegde overheid op basis van resultaten)	►	Bij geen of geringe kans op aanwezigheid van archeologie. Einde onderzoek, vrijgeven voor functie (eventueel met bouwkundige voorwaarden). Ook kan besloten worden over te gaan op het begeleiden van de graafwerkzaamheden door archeologen.***
▼ Bewezen of hoge kans op de aanwezigheid van archeologie ▼****** Waarderend veldonderzoek door middel van proefsleuven*** (variant begeleiding) ▼ Besluit (door de bevoegde overheid op basis van resultaten)	►	Bij geen of geringe kans op aanwezigheid van archeologie, wel archeologische waarden aanwezig maar geen vervolgonderzoek noodzakelijk op grond van waardering. Einde onderzoek, vrijgeven voor functie (eventueel met bouwkundige voorwaarden).
▼ ▼ Opgraven*** Verwijderen van de archeologische resten door archeologen (variant begeleiding)		Beschermen Bescherming van de archeologie door planaanpassing

* Combinatie bureauonderzoek en IVO verkennende of karterende fase mogelijk, indien een PvA aanwezig is.
** Voorafgaand aan het booronderzoek dient een PvA worden opgesteld, toetsing door de bevoegde overheid.
*** Voorafgaand aan het onderzoek dient een PvE en PvA te worden opgesteld, toetsing door de bevoegde overheid.
**** Na een verkennend booronderzoek kan de bevoegde overheid besluiten dat een aanvullend karterend bureauonderzoek moet worden uitgevoerd.
***** Een combinatie van bureauonderzoek en IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven is mogelijk, indien een PvA en een goedgekeurd PvE aanwezig is en met instemming van de bevoegde overheid.
****** Een combinatie van bureauonderzoek en IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven of een IVO karterende en waarderende fase door middel van proefsleuven is mogelijk, indien een PvA en een goedgekeurd PvE aanwezig is en met instemming van de bevoegde overheid.

Bijlage 2 Planontwerp

